proLékaře.cz | 31.10.2026

Diabetes a kardiovaskulárny systém

Ján Murín, editor tohto čísla

Vážené kolegyne, vážení kolegovia,

bol som poverený redakčnou radou časopisu pripraviť číslo venované previazanosti ochorenia diabetes mellitus, najmä diabetu 2. typu, s ochorením kardiovaskulárneho systému, lebo sú to dve ochorenia, ktoré sa nachádzajú celosvetovo na horných priečkach štatistík morbidity a mortality populácie. Odborníci riešia otázku vzájomnej previazanosti týchto chorôb z hľadiska ich etiológie. Isté je, že kardiovaskulárne ochorenia sú vážnou komplikáciou diabetu a podieľajú sa významne na morbidite aj mortalite diabetikov.

Ani tentoraz nebude chýbať pohľad zahraničných špecialistov na túto problematiku z odboru kardiológie, menovite prof. Rainera Düsinga z univerzitnej kliniky v Bonnu. Autorsky sa na tomto čísle podieľali odborníci z I. a II. internej kliniky a Farmakologického ústavu LF UK v Bratislave. Aj v tomto čísle je zaradená tematicky odpovedajúca kazuistika, autodidaktický test SACCME a správy z kongresov AHA (Los Angeles, november 2012) a ESC (Mníchov, august 2012), prinášajúce informácie o príspevkoch s kardio-diabetologickou problematikou. Zaradená je aj správa o tlačovej besede organizovanej SDS pri príležitosti Svetového dňa diabetu a správa zo slávnostnej konferencie konanej u príležitosti 20. výročia vzniku Českej a Slovenskej republiky, ktorú zorganizoval prof. MUDr. J. Rybka, DrSc. (Trenčín, december 2012).

Nižšie si dovolím uviesť súhrne niekoľko základných kardiologických informácií pre diabetológov.

Ide o zložité ochorenie a v klinickej praxi frekventné. Zlepšenie stavu diabetikov, ale i prevencia diabetu či jeho komplikácií, vyžaduje nasadenie všetkých síl a prostriedkov zdravotníctva. Nejde tu len o diabetológov. Na liečbe participuje kardiológ, internista, lipidológ či hypertenziológ, ale i nefrológ, dietológ či mnohí iní odborníci. Zdá sa, že je to pre spoločnosť veľmi drahé ochorenie, a je lepšie mu predchádzať (prevencia obezity, úprava životného štýlu, zvýšenie telesnej aktivity) ako ho liečiť.

U diabetika treba zvoliť globálny prístup k liečbe všetkých sprievodných rizikových faktorov. Dôležité je upraviť krvný tlak (kombinačnou antihypertenzívnou liečbou), liečiť treba diabetickú dyslipidémiu (statínmi a niekedy v kombinácii s fibrátmi), edukovať diabetika o telesnej aktivite a o odstránení fajčenia. Pátrame po srdcovom zlyhávaní a intenzívne ho liečime, ak je prítomné. Predchádzame či liečime myokardiálnu ischémiu. Pátrame po arytmiách a ak ich nachádzame, tak ich hneď aj liečime. Dbáme o dobré renálne funkcie a snažíme sa brániť ďalším mikrovaskulárnym komplikáciám (neuropatii, retinopatii).

V úvode k tomuto číslu popisujem manažment starostlivosti o kardiaka s diabetom. Ďalšie články poukazujú na to, ako vie diabetes byť nepríjemným a vážnym ochorením, najmä z hľadiska kardiovaskulárneho.

Potrebné je tu zvýšiť edukáciu občanov o diabete v škole, v rodinách, v médiách a súčasne aj o tom ako mu predchádzať.

Ak to nespravíme, vypomstí sa nám to.

V Bratislave, 28. januára 2013

